

आषाढी वारी निमित्त देहू ते पंढरपूर व आळंदी ते पंढरपूर या दोन्ही पालखी मार्गावरील चित्ररथ प्रदर्शनाच्या व सांस्कृतिक कार्यक्रम आयोजन प्रशासकीय मान्यता व वित्तीय मान्यता देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग
शासन निर्णय क्र. संकीर्ण ८२२५/प्र.क्र.३८७(ई. क्र. १२२८९१०)/सां.का.४
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक : १९ नोव्हेंबर, २०२५

वाचा :- १. सांस्कृतिक कार्य संचालनालय यांचे पत्र क्र.सां.का.सं/३४०९,
दिनांक १४ जुलै, २०२५
२. सांस्कृतिक कार्य संचालनालय यांचे पत्र क्र.सां.का.सं/४०६१,
दिनांक १२ सप्टेंबर, २०२५
३. सांस्कृतिक कार्य संचालनालय यांचे पत्र क्र.सां.का.सं/४७५२,
दिनांक ०३ नोव्हेंबर, २०२५
३. सांस्कृतिक कार्य संचालनालय यांचे पत्र क्र.सां.का.सं/४८३९,
दिनांक १२ नोव्हेंबर, २०२५

प्रस्तावना :-

पंढरपूरची वारी हा एक ऐतिहासिक व सांस्कृतिक ठेवा असून यास जवळजवळ ८०० वर्षांचा सांस्कृतिक वारसा लाभाला असून ही वारी जगभरातील मोजक्याच धार्मिक व आध्यात्मिक क्षेत्रातील एक महत्त्वाची घटना आहे. सदर वारीमध्ये राज्य व राज्यबाहेरील वारकरी-भाविक मोठ्या संख्येने कोणत्याही अपेक्षेशिवाय सहभागी होत असतात.

दरवर्षी आषाढी वारी निमित्त देहू आणि आळंदी येथून श्री संत तुकोबा महाराज आणि श्री संत ज्ञानेश्वर महाराज यांच्या नावाने दोन वेगवेगळ्या दिंड्यांचे आयोजन करण्यात येते. सदर दोन प्रमुख दिंड्या दोन मार्गाने दरवर्षी प्रवास करत असून या पालखी मार्गावर दरवर्षी लाखो भाविक-वारकरी वारीबरोबर प्रवास करतात. त्यानुषंगाने या दोन्ही पालखी मार्गावरील चित्ररथ प्रदर्शन व सांस्कृतिक कार्यक्रम आयोजनाकरीता येणाऱ्या खर्चास संचालनालयाने त्यांच्या उपरोक्त संदर्भाकित पत्रान्वये प्रशासकीय मान्यता व वित्तीय मान्यता देण्याची विनंती केली आहे. त्यास प्रशासकीय मान्यता व वित्तीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

आषाढी वारी निमित्त देहू ते पंढरपूर आणि आळंदी ते पंढरपूर या दोन्ही पालखी मार्गावरील चित्ररथ प्रदर्शन व सांस्कृतिक कार्यक्रम आयोजनाकरीता प्रत्येक पालखी मार्ग चित्ररथ प्रदर्शन रुपये २५,००,०००/- याप्रमाणे एकूण खर्च रुपये ५०,००,०००/- (अक्षरी रुपये पन्नास लक्ष फक्त) इतक्या रकमेस या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता व वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे.

०२. सदर खर्च लेखाशिर्ष मागणी क्र.झेडडी-२, २२०५ कला व संस्कृती, १०२, कला व संस्कृती प्रचालन, (०२)(०२), राज्य कला संस्कृति जतन, संवर्धन विविध महोत्सव तसेच इतर कार्यक्रम (२२०५ १५०७)-५० इतर खर्च (कार्यक्रम) या लेखाशिर्षाखाली सन २०२५-२६ या वर्षासाठी मंजूर असलेल्या आर्थिक तरतुदीतून भागविण्यात यावा.

०३. यासाठी संचालक, सांस्कृतिक कार्य संचालनालय यांना नियंत्रण अधिकारी तसेच लेखाधिकारी, सांस्कृतिक कार्य संचालनालय यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

०४. सदर कार्यक्रमासाठी वितरीत करण्यात आलेल्या निधीच्या विनियोगानंतर संचालकांनी एक महिन्याच्या आत कार्यक्रम खर्चाच्या सविस्तर तपशीलाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास सादर करावे.

०५. सदर खर्च वित्त विभागाच्या शासन निर्णय क्र. विअप्र-२०१३/विनिमय, दिनांक १७ एप्रिल, २०१५, वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८, भाग-पहिला, उपविभाग-३, अ.क्र. ४ परिच्छेद क्र. २७ (२) (अ) अन्वये प्रशासकीय विभागास प्राप्त अधिकारानुसार मंजूर करण्यात येत आहे. तसेच, सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ६५२/२०२५, व्यय-१५ दिनांक १६ सप्टेंबर, २०२५ रोजी दिलेल्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

०६. सदर प्रकरणी वित्त विभागाच्या शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२५/प्र.क्र.४४/अर्थ-३, दिनांक ०७ एप्रिल, २०२५ मधील सर्व परिच्छेद परीशिष्टातील अटीनुसार कार्यवाही करण्याची जबाबदारी संचालक, सांस्कृतिक कार्य संचालनालय, मुंबई यांची राहिल.

०७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्रमांक २०२५१११९१३११४३४८२३ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(बाळासाहेब ईश्वर सावंत)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत ,

१. मा. मंत्री (सांस्कृतिक कार्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.

२. सचिव (सां.का.) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
३. उप सचिव (सां.का.४) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
४. संचालक, सांस्कृतिक कार्य संचालनालय, जुने सचिवालय इमारत, पहिला मजला, एम. जी. रोड, मुंबई ४०० ०३२.
५. कक्ष अधिकारी (अर्थसंकल्प), पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
६. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) - १, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
७. महालेखापाल (लेखापरीक्षा) - १, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
८. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) - २, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
९. महालेखापाल (लेखापरीक्षा) - २, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
१०. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
११. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
१२. निवड नस्ती, सां.का.४